TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. vasario 24 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principas socialinės apsaugos srityje – Direktyva 79/7/EEB – 4 straipsnio 1 dalis – Bet kokios diskriminacijos dėl lyties draudimas – Namų ūkio darbuotojai – Apsauga nuo nedarbo – Netaikymas – Tam tikra prastesnė moteriškos lyties darbuotojų padėtis – Teisėti socialinės politikos tikslai – Proporcingumas“

Byloje C-389/20

dėl *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Vigo* (Vigo provincijos lygmens administracinis teismas Nr. 2, Ispanija) 2020 m. liepos 29 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2020 m. rugpjūčio 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

CJ

prieš

Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS)

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro trečiosios kolegijos pirmininko pareigas einanti antrosios kolegijos pirmininkė A. Prechal, teisėjai J. Passer, F. Biltgen, L. S. Rossi (pranešėja) ir N. Wahl,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė L. Carrasco Marco, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2021 m. birželio 30 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– CJ, atstovaujamo *abogado* J. de Cominges Cáceres,

– *Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS)*, atstovaujamo *letrados* M. Amaya Pilares ir E. Ablanedo Reys,

– Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos M. Ruiz Sánchez ir S. Jiménez García,

* Proceso kalba: ispanų.

– Europos Komisijos, atstovaujamos I. Galindo Martín ir A. Szmytkowska,

susipažinęs su 2021 m. rugsėjo 30 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvos 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje (OL L 6, 1979, p. 24; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 215) 4 straipsnio 1 dalies ir 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo (OL L 204, 2006, p. 23) 5 straipsnio b punkto ir 9 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant CJ ir *Tesorería General de la Seguridad Social* (TGSS) (Bendrasis socialinio draudimo iždas (toliau – TGSS), Ispanija) ginčą dėl CJ prašymo leisti mokėti įmokas, siekiant apsaugos nuo nedarbo rizikos.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 79/7

3 Direktyvos 79/7 2 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„kadangi vienodo požiūrio principas socialinės apsaugos srityje visų pirma turėtų būti įgyvendintas įstatymų nustatytose sistemose, kurios numato apsaugą ligos, invalidumo, senatvės, nelaimingų atsitikimų darbe, profesinių ligų ir nedarbo atvejais, taip pat socialinės paramos sistemoje, tiek, kiek ši papildo arba pakeičia pirmiau nurodytas sistemas.“

4 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Ši direktyva taikoma:

a) įstatymų nustatytoms socialinės apsaugos sistemoms, kurios numato apsaugą šiais atvejais:

– ligos;

– invalidumo,

– senatvės,

– nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų,

– nedarbo;

<…>“

5 Minėtos direktyvos 4 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Vienodo požiūrio principas reiškia, kad negali būti jokios lyčių diskriminacijos, tiesioginės arba netiesioginės, ypač dėl santuokinės arba šeimyninės padėties, ir ypač susijusios su:

– socialinės apsaugos sistemų taikymo apimtimi ir galimybių naudotis jomis sąlygomis,

<…>“

Direktyva 2006/54

6 Direktyvos 2006/54 1 straipsnis „Tikslas“ suformuluotas taip:

„Šios direktyvos tikslas – užtikrinti, kad būtų įgyvendinamas moterų ir vyrų lygių galimybių bei vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principas užimtumo ir profesinės veiklos srityje.

Šiuo tikslu į ją yra įtraukiamos nuostatos, skirtos vienodo požiūrio principui įgyvendinti šiose srityse:

<…>

c) profesinių socialinės apsaugos sistemų.

<…>“

7 Šios direktyvos 2 straipsnio „Sąvokų apibrėžimai“ 1 dalyje įtvirtinta:

„Šioje direktyvoje vartojamos tokios sąvokos:

<…>

b) netiesioginė diskriminacija – kai dėl akivaizdžiai neutralios nuostatos, kriterijaus ar praktikos vienos lyties asmenys gali atsidurti tam tikroje prastesnėje padėtyje nei kitos lyties asmenys, išskyrus atvejus, kai tą nuostatą, kriterijų ar praktiką objektyviai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis;

<…>

f) „profesinės socialinės apsaugos sistemos“ – tai sistemos, kurioms nėra taikoma Direktyva [79/7] ir kurių paskirtis – pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbantiems asmenims, dirbantiems įmonėje ar įmonių grupėje, ekonominės veiklos srityje arba profesinės veiklos sektoriuje ar sektorių grupėje, mokėti išmokas, papildančias arba pakeičiančias įstatymais nustatytose socialinės apsaugos sistemose numatytas išmokas, nepriklausomai nuo to, ar dalyvavimas tokiose sistemose yra privalomas, ar ne.“

8 Minėtos direktyvos 5 straipsnyje „Draudimas diskriminuoti“ nustatyta:

„Nepažeidžiant 4 straipsnio, neturi būti jokios tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos dėl lyties profesinėse socialinės apsaugos sistemose, ypač šiais aspektais:

a) šių sistemų aprėpties ir sąlygų, kuriomis įgyjama teisė jomis naudotis;

b) pareigos mokėti įmokas ir įmokų dydžio apskaičiavimo;

<…>“

9 Tos pačios direktyvos 9 straipsnio „Diskriminacijos išimtys“ 1 dalyje numatyta:

„Nuostatos, prieštaraujančios vienodo požiūrio principui, apima tas nuostatas, tiesiogiai arba netiesiogiai grindžiamas lytimi, kurios skirtos:

<…>

e) nustatyti skirtingas išmokų skyrimo, jų apribojimo vienos arba kitos lyties darbuotojams sąlygas;

<…>

k) nustatyti skirtingus standartus arba standartus, taikomus tik tam tikros lyties darbuotojams, išskyrus h ir j punktuose nurodytus atvejus, dėl garantijų ar teisių į atidėtąsias išmokas išsaugojimo, kai darbuotojas pasitraukia iš profesinės socialinės apsaugos sistemos.“

Ispanijos teisė

LGSS

10 2015 m. spalio 30 d. *Real Decreto Legislativo 8/2015* (Karaliaus įstatyminis dekretas Nr. 8/2015, BOE, Nr. 261, 2015 m. spalio 31 d., p. 103291; klaidų ištaisymas BOE, Nr. 36, 2016 m. spalio 31 d., p. 10898) patvirtintos redakcijos *Ley general de la seguridad social* (Bendrasis socialinės apsaugos įstatymas, toliau – LGSS) 251 straipsnyje numatyta:

„Darbuotojai, kuriems taikoma speciali namų ūkio darbuotojų socialinės apsaugos sistema, turi teisę į socialinio draudimo išmokas pagal šioje bendrojoje socialinės apsaugos sistemoje nustatytas tokias sąlygas:

<…>

d) speciali namų ūkio darbuotojams taikoma apsaugos sistema neapima apsaugos nuo nedarbo.“

11 LGSS 264 straipsnio „Asmenys, kuriems taikoma apsauga“ 1 dalyje įtvirtinta:

„Toliau nurodytiems asmenims apsauga nuo nedarbo taikoma, jeigu jie moka atitinkamas įmokas:

a) pagal darbo sutartį dirbantys asmenys, kuriems taikoma bendroji socialinės apsaugos sistema;

<…>“

Karaliaus dekretas 625/1985

12 1985 m. balandžio 2 d. *Real Decreto 625/1985, por el que se desarrolla la Ley 31/1984, de 2 de agosto, de protección por Desempleo* (Karaliaus dekretas Nr. 625/1985, kuriuo įgyvendinamas 1984 m. rugpjūčio 2 d. Įstatymas Nr. 31/1984 dėl apsaugos nuo nedarbo) (BOE, Nr. 109, 1985 m. gegužės 7 d., p. 12699; klaidų ištaisymas BOE, Nr. 134, 1985 m. birželio 5 d., p. 16992) 19 straipsnio „Įmokos“ 1 dalyje nustatyta:

„Draudimo nuo nedarbo įmokas turi mokėti visos įmonės ir darbuotojai, kuriems taikomos bendroji ir specialiosios socialinės apsaugos sistemos, pagal kurias suteikiama apsauga nuo šios rizikos. <…>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

13 CJ yra namų ūkio darbuotoja, dirbanti darbdaviui – fiziniam asmeniui. Nuo 2011 m. sausio mėn. ji apdrausta pagal specialią namų ūkio darbuotojų socialinės apsaugos sistemą (toliau – speciali namų ūkio darbuotojų sistema).

14 2019 m. lapkričio 8 d. CJ pateikė TGSS prašymą mokėti apsaugos nuo nedarbo rizikos įmokas, kad įgytų teisę į bedarbio pašalpą. Kartu su šiuo prašymu pateiktas rašytinis jos darbdavio sutikimas mokėti reikalaujamą įmoką.

15 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu TGSS atmetė šį prašymą, motyvuodamas tuo, kad atsižvelgiant į tai, jog CJ buvo apdrausta pagal specialią namų ūkio darbuotojų sistemą, LGSS 251 straipsnio d punkte aiškiai nurodyta, kad negalima pagal šią sistemą mokėti įmokų, siekiant įgyti apsaugą nuo nedarbo. Šis sprendimas buvo patvirtintas 2019 m. gruodžio 19 d. TGSS sprendimu, priimtu išnagrinėjus CJ pateiktą administracinį skundą.

16 2020 m. kovo 2 d. CJ apskundė antrąjį TGSS sprendimą *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Vigo* (Vigo provincijos administracinių bylų teismas Nr. 2, Ispanija). Grįsdama savo ieškinį CJ iš esmės tvirtina, kad LGSS 251 straipsnio d punkte įtvirtinta netiesioginė namų ūkio darbuotojų diskriminacija dėl lyties socialinės apsaugos srityje, nes moterys sudaro beveik visą šią darbuotojų grupę.

17 Šiuo klausimu CJ pažymi, kad nors namų ūkio darbuotojai yra apsaugoti nuo laikino nedarbingumo situacijos, kai ji tęsiasi, jie netenka darbo abipusiu sutikimu arba darbdaviui nutraukus sutartį, tačiau jiems netaikoma apsauga nuo nedarbo, priešingai nei kitiems darbuotojams. Kadangi netekę darbo namų ūkio darbuotojai nelaikomi esantys panašioje situacijoje į tą, kurioje yra socialiniu draudimu apdrausti darbuotojai, jiems tampa neįmanoma gauti kitas išmokas arba bet kokias kitas pašalpas, mokamas išnaudojus galimybes gauti bedarbio pašalpą. Taigi, pagal LGSS 251 straipsnio d punktą minėti darbuotojai atsiduria sunkioje socialinėje padėtyje, dėl kurios ne tik tiesiogiai negali gauti bedarbio pašalpos, bet ir netiesiogiai negali gauti kitos socialinės paramos.

18 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl šios nacionalinės nuostatos suderinamumo su Sąjungos teise. Jis pabrėžia, kad pagrindinės bylos šalys neginčija, jog darbuotojų grupę, draudžiamą pagal specialią namų ūkio darbuotojų sistemą, sudaro beveik vien moterys. Todėl šis teismas mano, kad minėta nacionalinė nuostata yra netiesioginė

diskriminacija dėl lyties socialinės apsaugos išmokų srityje, kiek pagal ją šiai grupei priklausančioms darbuotojoms nesuteikiama galimybės gauti socialinę bedarbio pašalpą, joms neleidžiant mokėti nedarbo draudimo įmokų. Nesant jokių aiškių argumentų šiuo klausimu, ši diskriminacija gali būti nepateisinama, todėl gali būti draudžiama pagal direktyvas 79/7 ir 2006/54.

19 Šiomis aplinkybėmis *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 de Vigo* (Vigo provincijos administracinių bylų teismas Nr. 2) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Direktyvos 79/7] 4 straipsnio 1 dalis dėl vienodo požiūrio, pagal kurią draudžiama bet kokia diskriminacija dėl lyties, tiesioginė ar netiesioginė, susijusi su įsipareigojimu mokėti socialinio draudimo įmokas, ir [Direktyvos 2006/54] 5 straipsnio b punktas, kuriame nustatytas toks pat draudimas tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuoti dėl lyties, kiek tai susiję su socialinės apsaugos sistemų aprėpties ir sąlygų, kuriomis įgyjama teisė jomis naudotis, taip pat su pareiga mokėti įmokas bei įmokų dydžio apskaičiavimu, turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama tokia nacionalinės teisės nuostata, kaip LGSS 251 straipsnio d punktas, kuriame numatyta, kad „speciali namų ūkio darbuotojams taikoma apsaugos sistema neapima apsaugos nuo nedarbo“?

2. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas, ar minėta teisės nuostata pagal Direktyvos 2006/54 9 straipsnio 1 dalies e ir (arba) k punkto nuostatas turi būti laikoma draudžiamos diskriminacijos pavyzdžiu, nes nagrinėjama nuostata, t. y. LGSS 251 straipsnio d punktas, beveik išimtinai taikomas moterims?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl priimtinumo

20 TGSS ir Ispanijos vyriausybė teigia, kad tiek prašymas priimti prejudicinį sprendimą, tiek prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateikti klausimai yra nepriimtini.

21 Pirma, dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo jos iš esmės teigia, kad ginčas pagrindinėje byloje iš esmės susijęs ne su tariama teise mokėti įmokas, o su teisės į bedarbio pašalpą pripažinimu. Viena vertus, iš to matyti, kad šis ginčas yra dirbtinis ta prasme, kad CJ kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą, remdamasi melagingais motyvais. Kita vertus, kadangi šis pripažinimas priklauso socialinių bylų teismų jurisdikcijai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kaip administracinis teismas, neturi jurisdikcijos nagrinėti tokio ginčo, todėl nėra jokio ryšio tarp prašomo Sąjungos teisės išaiškinimo ir šios bylos baigties.

22 Be to, TGSS teigia, kad jei minėtas ginčas iš tiesų būtų susijęs su teisės į įmoką pripažinimu, Direktyvos 79/7 išaiškinimas nebūtų būtinas jam išspręsti, nes klausimas dėl specialios namų ūkio darbuotojų apsaugos sistemos apimties yra atskirtas nuo šios sistemos finansavimo klausimo.

23 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, šiam teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant, kaip numatyta SESV 267 straipsnyje, tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes turi įvertinti, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi

priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikti klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul judecătorilor din România“ ir kt.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 115 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

24 Tuo remiantis reikia daryti išvadą, kad klausimams dėl Sąjungos teisės taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumas Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinos tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul judecătorilor din România“ ir kt.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 116 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

25 Konkrečiai kalbant, kaip matyti iš pačios SESV 267 straipsnio formuluotės, prašymas priimti prejudicinį sprendimą turi būti „reikalingas“, kad jį pateikęs teismas galėtų „priimti sprendimą“ savo nagrinėjamoje byloje. Taigi prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra, be kita ko, grindžiama prielaida, kad nacionaliniuose teismuose iš tikrųjų nagrinėjama byla, kurioje jie turi priimti sprendimą, galimai atsižvelgdami į prejudicinį sprendimą (2021 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Asociația „Forumul judecătorilor din România“ ir kt.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ir C-397/19, EU:C:2021:393, 117 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

26 Nagrinėjamu atveju, kaip nurodyta šio sprendimo 15 ir 18 punktuose, pirmiausia ginčas pagrindinėje byloje kilo dėl to, kad TGSS atmetė prašymą leisti mokėti nedarbo draudimo įmokas, siekiant įgyti teisę į atitinkamą bedarbio pašalpą. Be to, šis atmetimas grindžiamas tuo, kad šios išmokos nepatenka į specialią namų ūkio darbuotojų sistemą, kaip tai suprantama pagal LGSS 251 straipsnio d punktą. Galiausiai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, kadangi ši išimtis taikoma darbuotojų, kuriuos sudaro vien moterys, grupei, ji gali būti netiesioginė diskriminacija dėl lyties, draudžiama pagal direktyvas 79/7 ir 2006/54.

27 Šiomis aplinkybėmis, pirma, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimai nėra hipotetiniai ir, antra, prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas yra susijęs su pagrindinės bylos dalyku, nes iš tikrųjų jis susijęs su teisės į bedarbio pašalpą pripažinimu ir yra būtinas, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 25 punkte primintą jurisprudenciją, tam, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galėtų priimti tokį sprendimą, kuris leistų įvertinti pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės nuostatos atitiktį Sąjungos teisei. Darytina išvada, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

28 Šios išvados nepaneigia Ispanijos vyriausybės argumentas, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas tariamai neturi jurisdikcijos nagrinėti taip apibrėžto ginčo pagrindinėje byloje, nes jis priklauso socialinių bylų teismų jurisdikcijai. Šiuo klausimu pakanka priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką Teisingumo Teismas neturi nei ginčyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo vertinimo dėl skundo pagrindinėje byloje priimtinumo, kuris, vykstant prašymo priimti prejudicinį sprendimą procedūrai, priklauso nacionalinio teismo kompetencijai, nei patikrinti, ar sprendimas dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą buvo priimtas laikantis nacionalinių teismų organizavimo ir proceso taisyklių. Teisingumo Teismas turi laikytis valstybės narės teismo sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, jeigu jis nebuvo panaikintas pasinaudojant teisių gynimo priemonėmis,

kurios gali būti numatytos nacionalinėje teisėje (2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Governo della Repubblica italiana (Italijos taikos teisėjų statutas)*, C-658/18, EU:C:2020:572, 61 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

29 Antra, dėl prejudicinių klausimų priimtinumo Ispanijos vyriausybė, kuriai šiuo klausimu pritaria Europos Komisija, teigia, viena vertus, kad Direktyva 2006/54 netaikoma Ispanijos teisės aktuose numatytai socialinės apsaugos sistemai, kurią reglamentuoja LGSS. Kiek šie klausimai pateikti dėl Direktyvos 2006/54, jie turi būti pripažinti nepriimtinais.

30 Kita vertus, Ispanijos vyriausybė netiesiogiai daro išvadą, kad minėti klausimai yra nepriimtini tiek, kiek jie susiję su Direktyva 79/7. Tos vyriausybės teigimu, šia direktyva nereikalaujama, kad valstybės narės nustatytų apsaugą nuo konkrečios rizikos, kaip antai nedarbo, o tai reiškia, kad prašymas leisti mokėti draudimo nuo šios rizikos įmokas, siekiant įgyti teisę į atitinkamas išmokas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį.

31 Šiuo atžvilgiu pakanka pažymėti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją, kai nėra aišku, ar Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimas nėra susijęs su pagrindinės bylos faktinėmis aplinkybėmis ar dalyku, prieštaravimas, grindžiamas šios nuostatos netaikymu pagrindinėje byloje, susijęs ne su prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumu, o su klausimų esme (2021 m. spalio 28 d. Sprendimas *Komisia za protivodeystvie na koruptsiyata i za otnemane na nezakonno pridobitoto imushtestvo*, C-319/19, EU:C:2021:883, 25 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

32 Tokiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio sprendimo 26 ir 27 punktuose, pateikti klausimai yra priimtini.

Dėl esmės

33 Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 79/7 4 straipsnio 1 dalis ir Direktyvos 2006/54 5 straipsnio b punktas turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią bedarbio pašalpa neįtraukiama į socialinio draudimo išmokas, kurios pagal teisės aktais nustatytą socialinės apsaugos sistemą skiriamos namų ūkio darbuotojams.

34 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos ir LGSS 251 straipsnio d punkto formuluotės matyti, jog speciali namų ūkio darbuotojų sistema integruota į LGSS reglamentuojamą bendrąją socialinio draudimo sistemą ir kad šie darbuotojai turi teisę į socialinio draudimo išmokas pagal šioje bendroje sistemoje nustatytą tvarką ir sąlygas. Konkrečiau kalbant apie bedarbio išmokas, reikia pažymėti, kad iš LGSS 264 straipsnio 1 dalies a punkto matyti, jog visiems pagal darbo sutartį dirbantiems darbuotojams, kuriems taikoma ši bendroji sistema, iš esmės taikoma apsauga nuo nedarbo, jeigu numatyta mokėti įmokas šiuo pagrindu.

35 Taigi, kadangi, kaip nurodyta šio sprendimo 26 punkte, pagrindinė byla susijusi su namų ūkio darbuotojų, kuriems netaikoma apsauga pagal LGSS 251 straipsnio d punktą, apsauga nuo nedarbo, šios bylos esmė – pagal Ispanijos teisės aktuose nustatytą socialinio draudimo sistemą skiriamų bedarbio išmokų taikymo asmenims srities aprėptis.

36 Iš to matyti, pirma, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos bedarbio išmokos patenka į Direktyvos 79/7 taikymo sritį, todėl ji taikoma šioje byloje. Šios išmokos yra teisinės apsaugos nuo vienos iš šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalies a punkte išvardytų rizikos rūšių, t. y. nedarbo rizikos, dalis ir yra tiesiogiai ir realiai susijusios su apsauga nuo šios rizikos (šiuo klausimu žr. 2021 m. spalio 14 d. Sprendimo *INSS (Našlių pensija, grindžiama bendro gyvenimo faktiniais santykiais)*, C-244/20, nepaskelbtas Rink., EU:C:2021:854, 43 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

37 Antra, tai reiškia, kad Direktyva 2006/54 netaikytina pagrindinėje byloje. Iš šios direktyvos 1 straipsnio antros pastraipos c punkto, siejamo su jos 2 straipsnio 1 dalies f punktu, matyti, kad minėta direktyva netaikoma teisės aktų nustatytoms sistemoms, kurioms taikoma Direktyva 79/7 (2019 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Instituto Nacional de la Seguridad Social (Pensijos priedas motinoms)*, C-450/18, EU:C:2019:1075, 34 punktas).

38 Taigi, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio sprendimo 34–37 punktuose, siekiant atsakyti į pateiktus klausimus, iš esmės reikia įvertinti, ar nacionalinės teisės nuostata, kaip antai LGSS 251 straipsnio d punktas, gali lemti diskriminaciją dėl lyties, kiek tai susiję su Ispanijos teisės aktuose numatytos socialinio draudimo sistemos, kuri užtikrina apsaugą nuo nedarbo, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 79/7 4 straipsnio 1 dalies pirmą įtrauką, siejamą su jos preambulės antrąja konstatuojamąja dalimi ir 3 straipsnio 1 dalies a punkto penktąja įtrauka, taikymo asmenims sritimi.

39 Šiuo klausimu pirmiausia reikia konstatuoti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamoje nacionalinės teisės nuostatoje nėra tiesioginės diskriminacijos dėl lyties, nes ji vienodai taikoma darbuotojams vyrams ir moterims, priklausantiems specialiai namų ūkio darbuotojų sistemai.

40 Dėl klausimo, ar toje pačioje nacionalinės teisės nuostatoje įtvirtinta netiesioginė diskriminacija, pirmiausia reikia priminti, kad ši sąvoka pagal Direktyvą 79/7 turi būti suprantama taip pat, kaip Direktyvoje 2006/54 (2019 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Villar Láiz*, C-161/18, EU:C:2019:382, 37 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija; taip pat 2021 m. sausio 21 d. Sprendimo *INSS*, C-843/19, EU:C:2021:55, 24 punktas). Pagal pastarosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies b punktą netiesioginė diskriminacija dėl lyties suprantama kaip situacija, kai dėl akivaizdžiai neutralios nuostatos, kriterijaus ar praktikos vienos lyties asmenys gali atsidurti tam tikroje nepalankesnėje padėtyje nei kitos lyties asmenys, išskyrus atvejus, kai ta nuostata, kriterijus ar praktika objektyviai pateisinami teisėtu tikslu, o jo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

41 Tokia nepalankesnė padėtis gali būti konstatuota, be kita ko, jeigu būtų įrodyta, kad dėl minėtos nuostatos, kriterijaus ar praktikos daromas neigiamas poveikis daug didesnei daliai vienos lyties asmenų, palyginti su kitos lyties asmenims. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi nustatyti, ar taip yra pagrindinėje byloje (žr., be kita ko, 2019 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Villar Láiz*, C-161/18, EU:C:2019:382, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2021 m. sausio 21 d. Sprendimo *INSS*, C-843/19, EU:C:2021:55, 25 punktą).

42 Jei nacionalinis teismas turi statistinių duomenų, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad, pirma, tas teismas turi atsižvelgti į visus darbuotojus, kuriems taikomos nevienodą požiūrį įtvirtinančios nacionalinės teisės nuostatos, ir, antra, palyginti, kokiai daliai darbuotojų moterų ir kokiai daliai darbuotojų vyrų turi poveikį šios teisės nuostatos, o kokiai – ne (šiuo klausimu žr. 2020 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *YS (Įmonės vadovaujantiems darbuotojams mokamos pensijos)*, C-223/19, EU:C:2020:753, 52 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2021 m. sausio 21 d. Sprendimo *INSS*, C-843/19, EU:C:2021:55, 26 punktą).

43 Nacionalinis teismas turi įvertinti, ar jam pateikti statistiniai duomenys yra patikimi ir ar į juos galima atsižvelgti, t. y. visų pirma, ar jie neatspindi tik atsitiktinių arba atitinkamai susiklosčius aplinkybėms susidariusių reiškinių ir ar yra pakankamai svarbūs (2020 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *YS (Įmonės vadovaujantiems darbuotojams mokamos pensijos)*, C-223/19, EU:C:2020:753, 51 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija ir 2021 m. sausio 21 d. Sprendimo *INSS*, C-843/19, EU:C:2021:55, 27 punktas).

44 Nagrinėjamu atveju, kaip savo išvados 58 punkte nurodė generalinis advokatas, reikia atsižvelgti ne tik į asmenis, kuriems taikoma speciali namų ūkio darbuotojų sistema, bet ir į visus darbuotojus, kuriems taikoma Ispanijos bendroji socialinio draudimo sistema, į kurią integruoti šie asmenys (šiuo klausimu žr. 2021 m. sausio 21 d. Sprendimo *INSS*, C-843/19, EU:C:2021:55, 28 punktą). Iš tiesų, kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 35 punkte, pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata padeda nustatyti pagal šią bendrą sistemą skiriamų bedarbio pašalpų taikymo asmenims sritį.

45 Reikia konstatuoti, kad iš TGSS žodinėse pastabose pateiktų statistinių duomenų matyti, kad 2021 m. gegužės 31 d. pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų skaičius buvo 15 872 720, iš kurių 7 770 798 moterys (48,96 % darbuotojų) ir 8 101 899 vyrai (51,04 % darbuotojų). Tą pačią dieną darbuotojų, draudžiamų pagal specialią namų ūkio darbuotojų sistemą, grupėje buvo 384 175 darbuotojai, iš kurių 366 991 moteris (95,53 % pagal šią specialią sistemą draudžiamų asmenų arba 4,72 % pagal darbo sutartis dirbančių moterų) ir 17 171 vyras (4,47 % pagal šią specialią sistemą draudžiamų asmenų arba 0,21 % pagal darbo sutartis dirbančių vyrų).

46 Taigi iš šių statistinių duomenų matyti, kad darbuotojų moterų, kurioms taikoma Ispanijos bendroji socialinio draudimo sistema, dalis, kuriai dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės nuostatos taikomas skirtingas požiūris, yra gerokai didesnė nei vyrų.

47 Darytina išvada, kad jei atlikęs vertinimą, kurį turi atlikti, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 42 ir 43 punktuose primintą jurisprudenciją, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas padarytų išvadą, kad minėti statistiniai duomenys yra patikimi, reprezentatyvūs ir reikšmingi, reikėtų pripažinti, kad pagal DK 251 straipsnio d punktą darbuotojos moterys, palyginti su darbuotojais vyrais, atsiduria ypač nepalankioje padėtyje.

48 Vadinasi, šia nacionaline nuostata įtvirtinta Direktyvos 79/7 4 straipsnio 1 daliai prieštaraujanti netiesioginė diskriminacija dėl lyties, nebent ji pateisinama objektyviais veiksniais, neturinčiais nieko bendra su diskriminacija dėl lyties. Taip būtų, jei šia nuostata būtų siekiama teisėto socialinės politikos tikslo, ir ji tinkama ir būtina tam tikslui įgyvendinti, turint omenyje, kad gali būti laikoma tinkama nurodytam tikslui pasiekti, tik jeigu iš tikrųjų atitinka ketinimą nuosekliai ir sistemingai siekti šio tikslo (šiuo klausimu žr. 2011 m. spalio 20 d. Sprendimo *Brachner*, C-123/10, EU:C:2011:675, 70 ir 71 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją ir 2021 m. sausio 21 d. Sprendimo *INSS*, C-843/19, EU:C:2021:55, 31 ir 32 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

49 Šiuo atžvilgiu neturi reikšmės tai, kad namų ūkio darbuotojų situacija tariamai nėra panaši į kitų pagal darbo sutartį dirbančių asmenų, draudžiamų pagal Ispanijos bendrąją socialinio draudimo sistemą, situaciją, kaip nurodė Ispanijos vyriausybė, siekdama pagrįsti argumentą dėl tokios netiesioginės diskriminacijos nebuvimo.

50 Iš tiesų, kaip savo išvados 47 punkte pažymėjo generalinis advokatas, priešingai nei byloje, kurioje priimtas 2018 m. birželio 26 d. Sprendimas *MB (Lyties pakeitimas ir ištarnauto laiko pensija)* (C-451/16, EU:C:2018:492), kurią nurodė ši vyriausybė, dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos netaikoma tiesioginė diskriminacija dėl lyties, kuri galėtų būti kvestionuojama dėl tariamo namų ūkio darbuotojų ir kitų darbuotojų situacijų nepanašumo.

51 Antra, dėl objektyvaus pateisinimo veiksnio, kaip jis suprantamas pagal šio sprendimo 48 punkte nurodytą jurisprudenciją, buvimo reikia pažymėti, kad nors galiausiai būtent nacionalinis teismas, vienintelis atsakingas už faktinių aplinkybių vertinimą ir nacionalinės teisės aktų išaiškinimą, turi priimti galutinį sprendimą, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė nuostata yra pateisinama tokiu objektyviu veiksniu ir kokiu mastu, Teisingumo Teismas, turintis naudingai atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kad nacionalinis teismas galėtų priimti sprendimą, yra kompetentingas pateikti gaires, grindžiamas pagrindinės bylos medžiaga ir rašytinėmis bei žodinėmis pastabomis, kurios jam buvo pateiktos (2011 m. spalio 20 d. Sprendimo *Brachner*, C-123/10, EU:C:2011:675, 72 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija ir 2020 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *YS (Vadovaujančias pareigas einančių darbuotojų profesinės pensijos)*, C-223/19, EU:C:2020:753, 58 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

52 Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, kad nors valstybės narės, pasirinkdamos priemones, galinčias padėti siekti socialinės politikos ir užimtumo politikos tikslų, turi didelę diskreciją (2011 m. spalio 20 d. Sprendimo *Brachner*, C-123/10, EU:C:2011:675, 73 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija ir 2021 m. sausio 21 d. Sprendimo *INSS*, C-843/19, EU:C:2021:55, 33 punktas), vis dėlto atitinkama valstybė narė, kaip tariamai diskriminacinę taisyklę nustatęs subjektas, privalo įrodyti, kad ta taisyklė atitinka šio sprendimo 48 punkte nurodytas sąlygas (šiuo klausimu žr. 2011 m. spalio 20 d. Sprendimo *Brachner*, C-123/10, EU:C:2011:675, 73 punktą ir 2014 m. liepos 17 d. Sprendimo *Leone*, C-173/13, EU:C:2014:2090, 55 punktą).

53 Šioje byloje Ispanijos vyriausybė ir TGSS savo rašytinėse ir žodinėse pastabose teigia, kad teisėkūros politikos sprendimas netaikyti apsaugos nuo nedarbo namų ūkio darbuotojams yra susijęs su šio profesinio sektoriaus ypatumais. Iš tiesų, viena vertus, namų ūkio darbuotojų darbo srityje yra aukštas užimtumo lygis, žemas kvalifikacijos, taigi, ir atlyginimo, lygis ir didelė dalis darbuotojų, kurie nėra įtraukti į socialinės apsaugos sistemą. Antra, šių darbuotojų darbo santykiams būdinga tai, kad jų darbdavys yra neprofesionalus asmuo – šeimos galva, negaunantis naudos iš darbuotojų apmokamo darbo, ir tai, kad šie santykiai susiklosto šeimos būste, todėl, atsižvelgiant į būsto neliečiamumą, sunku atlikti patikrinimus, ar yra sąlygos gauti bedarbio pašalpą.

54 Šiomis aplinkybėmis dėl padidėjusių mokesčių ir darbo sąnaudų, susijusių su įmokų padidėjimu siekiant padengti nedarbo riziką, suinteresuotųjų šalių nuomone, gali sumažėti užimtumas šioje darbo srityje, nes būtų įdarbinama mažiau naujų darbuotojų ir darbo santykiai būtų nutraukiami, taip pat atsirastų neteisėto darbo ir socialinio sukčiavimo situacijos, todėl tikėtina, kad sumažėtų namų ūkio darbuotojų apsauga. Taigi pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionaline nuostata siekiama išsaugoti užimtumo lygį ir kovoti su neteisėtu darbu bei socialiniu sukčiavimu darbuotojų socialinės apsaugos tikslais.

55 Ispanijos vyriausybė priduria, kad ši nacionalinė nuostata yra proporcinga ja siekiamų teisėtų socialinės politikos tikslų įgyvendinimui. Iš tiesų, viena vertus, išskyrus bedarbio pašalpą, namų ūkio darbuotojai iš esmės gauna visas pagal Ispanijos bendrąją socialinio draudimo sistemą

skiriamas išmokas, nepaisant to, kad dėl sumažinto tarifo jie moka mažesnes įmokas į šią sistemą. Be to, draudimo nuo nedarbo netaikymas susijęs su rizika, kuri nėra plačiai paplitusi tarp šios grupės darbuotojų.

56 Kita vertus, bedarbio pašalpos neįtraukimas į išmokas, skiriamas pagal namų ūkio darbuotojams taikomą specialią sistemą, nereiškia visiško apsaugos nuo nedarbo rizikos nebuvimo, nes išimtinė ir laikina išmoka dėl darbo nebuvimo šiems darbuotojams buvo numatyta dėl nutrūkusios ar sumažėjusios jų veiklos prasidėjus sveikatos krizei, susijusiai su Covid-19 pandemija.

57 Šiuo klausimu, pirma, kalbant apie pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata siekiamus tikslus, reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš ESS 3 straipsnio 3 dalies ir SESV 9 straipsnio, tikslai, susiję su, pirma, užimtumo lygio išsaugojimu ir įdarbinimo skatinimu ir, antra, kova su neteisėtu darbu ir socialiniu sukčiavimu siekiant darbuotojų socialinės apsaugos, yra bendrieji Sąjungos tikslai.

58 Be to, kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 67 punkte, šiuos tikslus Teisingumo Teismas atitinkamai pripažino teisėtu socialinės politikos tikslu (šiuo klausimu žr. 2007 m. spalio 16 d. Sprendimo *Palacios de la Villa*, C-411/05, EU:C:2007:604, 64–66 punktus ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Comune di Gesturi*, C-670/18, EU:C:2020:272, 36 ir 37 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją) ir privalomuoju bendrojo intereso pagrindu, galinčiu pateisinti naudojimosi Sutartimi pripažintomis pagrindinėmis laisvėmis apribojimą (šiuo klausimu žr. 2013 m. balandžio 16 d. Sprendimo *Las*, C-202/11, EU:C:2013:239, 28 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2018 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Čepelnik*, C-33/17, EU:C:2018:896, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

59 Be to, Teismas jau yra nusprendęs, kad šiais tikslais galima pateisinti skirtingą požiūrį, kuris daro įtaką gerokai didesniam skaičiui moterų nei vyrų, taikomą galimybei naudotis teisės aktuose nustatyta draudimo nuo nedarbo sistema (šiuo klausimu žr. 1995 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Megner ir Scheffel*, C-444/93, EU:C:1995:442, 27, 28 ir 32 punktus).

60 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad pagal LGSS 251 straipsnio d punktą siekiami tikslai iš esmės yra teisėti socialinės politikos tikslai, galintys pateisinti netiesioginę diskriminaciją dėl lyties, įtvirtintą šioje nacionalinės teisės nuostatoje.

61 Antra, kalbant apie minėtos nacionalinės nuostatos tinkamumą pasiekti šiuos tikslus ir, be kita ko, apie tai, ar ji įgyvendinama nuosekliai ir sistemingai, reikia pažymėti, kad, viena vertus, darbuotojų apsauga taikant socialinio draudimo sistemas dėl savo pobūdžio didina su šiuo gamybos veiksniu susijusias sąnaudas, o tai, atsižvelgiant į rinkai būdingas aplinkybes, gali turėti įtakos užimtumo lygiui bet kuriame tos rinkos sektoriuje, ir, kita vertus, kad pats tokių sistemų egzistavimas, nepriklausomai nuo atitinkamo sektoriaus, susijęs su rizika, kad jomis teikiama apsauga gali būti pasinaudota nesąžiningai.

62 Taigi tam, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė nuostata būtų laikoma nuosekliai ir sistemingai įgyvendinama atsižvelgiant į šio sprendimo 57 punkte nurodytus tikslus, turi būti nustatyta, kad darbuotojų, kuriems pagal ją netaikoma apsauga nuo nedarbo, kategorija aiškiai skiriasi nuo kitų darbuotojų, kuriems apsauga nuo nedarbo taikoma, kategorijų.

63 Iš TGSS ir Ispanijos vyriausybės pastabų matyti, kad kitų kategorijų darbuotojams, kurių darbo santykiai susiklosto namuose pas neprofesionalius darbdavius arba kurių darbo sritis pasižymi tokiais pat užimtumo, kvalifikacijos ir darbo užmokesčio ypatumais, kaip ir namų ūkio

darbuotojų, pavyzdžiui, sodininkams, privatiems vairuotojams, žemės ūkio darbuotojams ir valymo įmonių darbuotojams, apsauga nuo nedarbo taikoma, nepaisant to, kad įmokų tarifai kartais yra mažesni nei namų ūkio darbuotojų.

64 Taigi, neatrodo, kad teisės aktų leidėjo pasirinkimas atimti galimybę namų ūkio darbuotojams gauti bedarbio pašalpas, mokamas pagal Ispanijos bendrą socialinio draudimo sistemą, yra nuosekliai ir sistemingai įgyvendinamas, palyginti su kitų kategorijų darbuotojais, kurie tokias pašalpas gauna, nors jų darbo pobūdis ir sąlygos, taigi, ir rizika, susijusi su mažesniu užimtumo lygiu, socialiniu sukčiavimu ir nelegaliu darbu, yra panašūs į šio sprendimo 53 punkte nurodytų namų ūkio darbuotojų.

65 Be to, svarbu pabrėžti aplinkybę, dėl kurios pagrindinėje byloje dalyvaujančios šalys sutaria, kad dalyvavimas specialioje namų ūkio darbuotojų sistemoje iš esmės suteikia teisę į visas Ispanijos bendrosios socialinio draudimo sistemos išmokas, išskyrus bedarbio pašalpą. Konkrečiai kalbant, iš Ispanijos vyriausybės pastabų matyti, kad ši sistema, be kita ko, apima riziką, susijusią su nelaimingais atsitikimais darbe ir profesinėmis ligomis.

66 Kadangi atrodo, kad dėl šių kitų išmokų kyla tokia pati socialinio sukčiavimo rizika kaip ir dėl bedarbio pašalpos, ši aplinkybė taip pat gali kelti abejonių dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės nuostatos vidinio nuoseklumo, palyginti su kitomis išmokomis. Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, kokį poveikį šios nacionalinės nuostatos nuoseklumui turi laipsniškas įmokų tarifų, taikomų namų ūkio darbuotojams, didinimas, kurį Ispanijos vyriausybė paminėjo savo rašytinėse pastabose.

67 Tokiomis aplinkybėmis, kaip savo išvados 99 punkte nurodė ir generalinis advokatas, reikia konstatuoti, kad Ispanijos vyriausybės ir TGSS pateikti argumentai neįrodo, jog atitinkamos valstybės narės pasirinktos priemonės yra tinkamos siekiamiems teisėtiems socialinės politikos tikslams pasiekti, tačiau tai turi įvertinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

68 Trečia, jei prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas vis dėlto nuspręstų, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė nuostata atitinka teisėtus socialinės politikos tikslus ir yra tinkama šiems tikslams pasiekti, jis vis tiek turėtų patikrinti, ar ši nuostata neviršija to, kas būtina šiems tikslams pasiekti.

69 Šiomis aplinkybėmis iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir CJ žodinių pastabų matyti, kad nesuteikus apsaugos nuo nedarbo namų ūkio darbuotojams būtų neįmanoma gauti kitų socialinio draudimo išmokų, į kurias šie darbuotojai turėtų teisę, nes jų skyrimas priklauso nuo teisės į bedarbio pašalpą praradimo, pavyzdžiui, nuolatinio nedarbingumo išmokų arba socialinės paramos darbo neturintiems asmenims.

70 Kadangi šis netaikymas reikštų, kad namų ūkio darbuotojams būtų taikoma dar mažesnė socialinė apsauga, dėl ko jie atsidurtų sudėtingoje socialinėje situacijoje, pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata neatrodo būtina, tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti tariamus minėto netaikymo padarinius kitų socialinių išmokų, būtinų minėtiems tikslams pasiekti, gavimui.

71 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad Direktyvos 79/7 4 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią bedarbio pašalpa nemokama namų ūkio darbuotojams

pagal teisės aktuose nustatytą socialinio draudimo sistemą, kai dėl šios nuostatos darbuotojos moterys atsiduria ypač nepalankioje padėtyje, palyginti su darbuotojais vyrais, ir ji nepateisinama objektyviais veiksniais, nesusijusiais su diskriminacija dėl lyties.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

72 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvos 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje 4 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią bedarbio pašalpa nemokama namų ūkio darbuotojams pagal teisės aktuose nustatytą socialinio draudimo sistemą, kai dėl šios nuostatos darbuotojos moterys atsiduria ypač nepalankioje padėtyje, palyginti su darbuotojais vyrais, ir ji nepateisinama objektyviais veiksniais, nesusijusiais su diskriminacija dėl lyties.

Parašai.